

Titel en abstract voor Netspar werkgroep bijeenkomst op 5 februari 2019
Arno Riedl, Hans Schmeets, Peter Werner

Preferences for solidarity and attitudes towards the Dutch pension system – Evidence from a large population sample

Solidarity is an important basis for collective pension systems. Using methods from experimental economics we elicit preferences for solidarity of different age cohorts towards different age cohorts within a large sample from the Dutch population. In addition, we use survey methods for measuring stated altruism and understanding solidarity attitudes related to the Dutch pension system. Finally, we analyze how revealed solidarity preferences are related to demographic and socio-economic characteristics of participants by linking the experimental and survey data to administrative data of Statistics Netherlands (CBS).

In our study, participants decided in a ‘solidarity game’ with real money at stake. They had to decide how to share money with another participant in case they received the money while the other participants did not. We find that participants are willing to share about 40% of the money received. This is clear evidence for solidarity preferences. Importantly, the results also show a strong bias towards the own age group. Young participants share significantly more with other young participants than with other age groups while old participants share significantly more with other old participants than with other age groups. We note also that anticipated reciprocity strongly affects solidarity preferences: those who expect more in case they are in need are also showing stronger preferences towards those who are actually in need.

In the survey, participants of all age categories think that in the Dutch pension system solidarity between the young and the old is under pressure. We also see, that there are strong differences regarding the preferred pensions system between the young and the old. While old participants strongly favor a collective system over an individual system, for young participants the opposite hold. Opinions on the Dutch pension system are partly also correlated with the elicited solidarity preferences: those who think that solidarity is under pressure show stronger solidarity with the young and those who favor an individual pension system exhibit weaker solidarity with the old.

The linking of the experimental and survey data to administrative data and their analysis are work in progress.

Voorkeuren voor solidariteit en instellingen tegenover het Nederlandse pensioenstelsel – Evidentie van een grote steekproef

Solidariteit is een belangrijk fundament voor collectieve pensioenstelsels. Door gebruik te maken van methodes uit de experimentele economie meten we voorkeuren voor solidariteit van verschillende leeftijdsgroepen tegenover verschillende leeftijdsgroepen in een grote steekproef van de Nederlandse populatie. Bovendien gebruiken we een vragenlijst om gerapporteerd altruïsme te meten en om een beter begrip te krijgen van houdingen tegenover solidariteit in het kader van het Nederlandse pensioenstelsel. Tot slot analyseren we hoe de gemeten voorkeuren voor solidariteit gerelateerd zijn aan demografische en sociaal-economische kenmerken van de deelnemers. Dit doen we door de experiment en vragenlijst data te koppelen aan administratieve data van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

In onze studie namen deelnemers beslissingen in een ‘solidariteitsspel’ waar echt geld op het spel stond. De deelnemers moesten beslissen hoe ze het geld met een andere deelnemer wilden delen in het geval dat ze zelf het geld kregen terwijl de ander geen geld kreeg. De resultaten tonen dat deelnemers bereid zijn gemiddeld rond 40% van het ontvangen geld met de andere deelnemer te delen. Dit is duidelijke evidentie voor voorkeuren voor solidariteit, maar de resultaten tonen ook een *bias* ten

voordele van de eigen leeftijdsgroep. Jonge deelnemers delen significant meer met andere jonge deelnemers dan met deelnemers van andere leeftijdsgroepen terwijl oude deelnemers significant meer delen met deelnemers van hun eigen leeftijdsgroep dan met deelnemers van andere leeftijdsgroepen. We zien ook dat geanticipeerde wederkerigheid een sterk effect heeft op voorkeuren voor solidariteit: deelnemers die meer verwachten te krijgen in het geval van nood geven zelf meer in het geval van nood van de ander dan deelnemers die minder verwachten.

In de vragenlijst geven deelnemers van alle leeftijdsgroepen aan dat ze denken dat in het Nederlandse pensioenstelsel de solidariteit tussen jonge en oude deelnemers onder druk staat. We zien ook dat er grote verschillen zijn ten opzichte van het geprefereerd pensioenstelsel. Terwijl oude deelnemers een sterke voorkeur geven aan een collectieve pensioenregeling in vergelijking met een individuele pensioenregeling, zien we precies het omgekeerde voor jonge deelnemers. Opvattingen over het Nederlandse pensioenstelsel zijn gedeeltelijk gecorreleerd met de gemeten voorkeuren voor solidariteit: deelnemers die denken dat de solidariteit onder druk staat tonen meer solidariteit met jonge deelnemers en deelnemers met een voorkeur voor een individuele pensioenregeling tonen minder solidariteit met oude deelnemers.

Het koppelen van de gegevens van het steekproefonderzoek met de administratieve data, alsook de analyse daarvan, worden nog uitgevoerd..